

EKSAMENSOPPGAVER

Besvar 1 av oppgavealternativene

1. Beskriv ulike måter å forstå stress på og hvordan dette kan omsettes til tiltak i arbeidslivet? Eksemplifiser, diskuter.
2. Diskuter hvordan arbeid i grupper kan prege en arbeidsplass. Eksemplifiser.

Kunnskapsmål
<ul style="list-style-type: none">
• Gi en beskrivelse av hovedtrekkene i den historiske utviklingen av arbeidspsykologi
• Fremstille sentrale prinsipper i den norske arbeidslivsmodellen
• Drøfte sentrale faktorer som kjennetegner friske organisasjoner
• Drøfte kritiske momenter ved rekruttering, seleksjon og oppfølging av arbeidstakere
• Vurdere ulike modeller for motivasjon og velvære på arbeidsplassen, med vekt på medvirkningsprosesser.
• Drøfte modeller som omtaler belastninger og stress i arbeidslivet
• Ha innblikk i sentrale tema knyttet til grupper i arbeidslivet
• Drøfte ledelsesteorier og ledelsens betydning for moderne arbeidsliv
• Drøfte forskjellige modeller for organisasjonsutvikling og organisasjonsendring
• Drøfte ulike metoder for kartlegging av arbeidsmiljømessige tema
Ferdighetsmål
<ul style="list-style-type: none">
• Gi en skriftlig beskrivelse av metoder for å kartlegge arbeidslivet og modeller for å forstå sammenhenger mellom forhold i arbeidslivet
• Gi en skriftlig beskrivelse av sentrale trekk i den historiske utviklingen av arbeidspsykologi
• Gi en skriftlig fremstilling og kunne drøfte stridstema i tilknytning til seleksjon, motivasjon, medvirkningsprosesser, ledelse, arbeidslivsbelastninger, organisasjonsutvikling og friske organisasjoner
• Gjengi skriftlig sentrale funn fra nyere metastudier i europeisk arbeidsliv
• Reflektere omkring forholdet mellom norsk arbeidslivslovgivning, internasjonal arbeidslivsforskning og virksomhetenes egne strategier for utvikling
Generell kompetanse
<ul style="list-style-type: none">
• Være i stand til å forstå utviklingen av dagens arbeidsliv i forhold til en langvarig historisk utvikling.
• Være i stand til å drøfte sentrale tema i norsk og internasjonalt arbeidsliv i forhold til grunnleggende arbeidspsykologiske tema.
• Være i stand til å lese kritisk (herunder fagartikler, offentlige utredninger og rapporter) og tenke selvstendig omkring utvikling av forskjellige tema i norsk arbeidsliv.
• Ha forståelse for betydningen av faktorer knyttet til enkeltindividet, grupper, ledelse, organisasjon og samfunn for endringsbetingelser i norsk arbeidsliv.

Om kurset:

Faget psy2405 er gitt våren 2021 i form av forelesninger i form av podkast og video av gjennomgang av PowerPoint. Semesteret er preget av Corona-tiltak der det har vært utelukkende digital undervisning og lite tilgang på seminarer.

Pensum er Arnold et al (2016) **OG** samme bok i 7.utg. Det betyr at en besvarelse kan gjøres utfra den utgaven studenten har og eventuelle forskjeller mellom bøkene skal ikke belastes student, dvs. trekkes for å ikke ha med innhold som er i den ene og ikke i den andre.

Gustavsen (2011) er med som i forrige semester. Gustavsen er en selvstendig fagartikkel som er trukket inn for hver forelesning med tanke på relevans og kobling til pensum i Arnold. Artikkelen er ment å gi en ekstra dimensjon og et ekstra perspektiv på arbeidspsykologiske problemstillinger slik de beskrives i pensum og forskningslitteraturen. Kurset har fokusert på en overordnet forståelse av faget, samt hvordan stoff fra pensum kan diskuteres utfra praktisk anvendelse. Det forventet ikke noe dybdekunnskap utover pensum eller artikkelen.

I oppgaven stilles det ikke strenge krav til formattering (e.g. APA standard) men det bør gis referanser i tekst (navn, årstall) på sentrale arbeider. Det kreves heller ikke innholdsfortegnelse. Oppgavens struktur skal ha en introduksjon m/avgrensning, framlegg/innholdsdel, og avslutning til sist.

Det gis to oppgaver hvor på studenten skal bevare en av disse på eksamen.

Oppgave 1:

Beskriv ulike måter å forstå stress på og hvordan dette kan omsettes til tiltak i arbeidslivet? Eksemplifiser, diskuter.

Oppgaven viser til kap. 8 i 7.utg og kap. 10 i 6 utg. Sentralt for teamet er å kjenne til og vise forskjeller mellom ulike grunnperspektiver på stress i form av modeller, begreper og forskere. Et sentralt skille går mellom grunnsyn på stress som respons, stimuli, eller interaksjon. Hver tradisjon har sine modeller knyttet til seg – og gir ulikt utgangspunkt for intervensjon. Minst to ulike modeller eller teorier må tas opp i oppgaven – helst fra ulike grunnsyn. Det er også en naturlig kobling til hvordan man forstår arbeidslivet, dvs. grunnleggende syn på arbeidslivet, som diskutert i innledende kapittel i bøkene. Det er også fint med en diskusjon opp mot motivasjon – kanskje hvorvidt stress er det motsatte av motivasjon (noe det ikke er), og momenter fra motivasjonsteorier vs. stressteorier. Plusspoeng for å trekke inn den norske modellen og/eller arbeidsmiljøloven. Her er vern mot stress vs. motivasjon/vekst sentralt. Nevne gjerne paragrafer og formuleringer.

Oppgave 2:

Diskuter hvordan arbeid i grupper kan prege en arbeidsplass. Eksemplifiser.

Oppgaven viser til kap. 9 i 7.utg og kap. 11 i 6 utg. Oppgaven ber om noen refleksjoner rundt hva den sosiale dimensjonen utgjør i forhold til arbeidslivet, samt diskusjoner av konkrete modeller oppgitt i pensum. Pensum gir konkrete modeller og begreper som kan bidra eller hemme arbeidsprestasjon, samt at det er fin anledning til å diskutere hva målet for et sosialt aspekt av arbeid er. Det er kort vei til de prinsippene som er sentrale i den norske modellen som vist i Gustavsen (2014) i pensum. Det ønskes at studenten

kan gi både positive og negative sider ved arbeid i grupper, og de knytter noen tanker til det relative aspektet, dvs. nytte/tap ved bruk av grupper avhenger av hvilken kontekst og hvilken oppgave det er snakk om.